

PROTIMONOPOLNÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Rezortný protikorupčný program Protimonopolného úradu Slovenskej republiky

28. 08. 2019

1. Úvod

Rezortný protikorupčný program Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „RPKP“ alebo „protikorupčný program“) bol vypracovaný v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023 (ďalej „Protikorupčná politika SR“).

Na základe posúdenia a vyhodnotenia korupčných rizík PMÚ SR prijal tento rezortný protikorupčný program, v ktorom sú uvedené konkrétne protikorupčné systémové opatrenia.

2. Vymedzenie pojmov a skratiek

Na účely realizácie protikorupčného programu sa používa nasledujúce vymedzenie pojmov:

- a) **Korupcia:** Vymedzenie pojmu korupcia ako zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb sa opiera o Dohovor OSN proti korupcii¹. Podobne aj Európska komisia (EK) v súvislosti Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (EŠIF) používa všeobecné vymedzenie pojmu korupcia, ktorú chápe ako „zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech“². Zdôrazňuje, že korupčnými platbami či transakciami sa napomáha mnohým ďalším druhom podvodov, ako sú napríklad falošné fakturácie, fiktívne výdavky alebo neplnenie zmluvných špecifikácií. Aj keď v čase vypracovávania tohto dokumentu samotný pojem korupcia nie je ako termín v slovenských právnych predpisoch osobitne vymedzený, v Trestnom zákone³ sa v § 328 až § 336b uvádzajú druhy konania súvisiaceho s korupciou či úplatkárstvom. Termín korupcia má preto v tomto dokumente generický význam, ktorý zahŕňa nielen všetky uvedené druhy konania, ale aj akékoľvek konanie poškodzujúce verejný záujem. Zahŕňa takisto zneužívanie moci, právomoci, vplyvu či postavenia, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie, konflikt záujmov, nezákonný lobing, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez poskytovania protislužby (tzv. prikrmovanie) a spreneveru verejných zdrojov. V norme ISO 37001⁴ má pojem korupcia generický charakter a vymedzuje sa ako „ponúkanie, sľubovanie, dávanie, prijímanie alebo požadovanie neoprávnenej výhody akejkoľvek hodnoty (ktorá by mohla byť finančná alebo nefinančná), priamo alebo

¹ Články 15 až 19 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii (oznámenie č. 434/2006 Z. z.); (https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf)

² Dokument EK *Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom*, Európske štrukturálne a investičné fondy – usmernenia pre členské štáty a orgány zapojené do programu, 16.06.2014, Európska komisia, EGESIF 14-0021-00. (https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/guidance_fraud_risk_assessment_sk.pdf)

³ Zákon č. 300/2005 Z. z., Trestný zákon

⁴ STN ISO 37001:2019

nepriamo a bez ohľadu na miesto (miesta), v rozpore s platnými právnymi predpismi, ako aj úplatok alebo odmena pre osobu, ktorá koná alebo sa zdráha konať v súvislosti s výkonnosťou plnenia povinností tejto osoby“.

- b) **Korupčné riziko:** V užšom zmysle sa pod týmto pojmom rozumie existencia príležitosti, pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov spojených s touto korupciou. Zahŕňa aj príčiny alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie alebo konanie.
- c) **Protikorupčná prevencia** („predchádzanie korupcii“, „prevencia korupcie“): Pod týmto pojmom sa rozumejú systematické postupy na:
  - 1. odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie,
  - 2. zmenšovanie a odstraňovanie korupčných rizík,
  - 3. zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie,
  - 4. odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie,
  - 5. posilňovanie kultúry etiky, integrity a protikorupčného povedomia.
- d) **Systém protikorupčného manažérstva:** znamená súbor vzájomne prepojených alebo vzájomne sa ovplyvňujúcich prvkov organizácie na vytvorenie protikorupčných politík, cieľov a procesov na dosahovanie protikorupčných cieľov.
- e) **Zvyšovanie povedomia o korupcii** sa chápe ako interaktívny komunikačný proces zlepšovania schopnosti vnímať a pochopiť súvislosti korupcie, jej prejavy, spôsoby a následky, ako aj rozvíjania spôsobilostí, zručností, motivácie a postojov potrebných na aktivizáciu protikorupčného správania.

3. Priority RPKP

Protikorupčný program PMÚ SR je postavený na prioritách a cieľoch, ktoré vychádzajú z priorít Protikorupčnej politiky SR, a zároveň je vypracovaný na základe posúdenia a vyhodnotenia korupčných rizík, ktoré boli identifikované v predchádzajúcom Akčnom pláne boja proti korupcii na PMÚ SR.

- a) **Priorita 1:** Posilniť postavenie PMÚ SR ako dôveryhodnej inštitúcie, zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík.
- b) **Priorita 2:** Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia PMÚ SR.

4. Ciele a opatrenia RPKP

Priorita 1: Posilniť postavenie PMÚ SR ako dôveryhodnej inštitúcie, zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík

Cieľ č. 1	Zabezpečiť ochranu obchodného tajomstva, dôverných informácií a osobných údajov (resp. obchodného tajomstva, bankového, poštového a telekomunikačného tajomstva, dôverných informácií a iných skutočností chránených podľa osobitných predpisov v rámci úradom vedených prešetrovaní a správnych konaní a pod.) v digitálnej dokumentácii vedenej v systéme registratúry a dokumentačného systému
Opatrenie	Nasadiť certifikovaný systém na správu registratúry, ktorý umožní ochranu dôverných informácií v digitalizovaných dokumentoch a záznamoch a tiež logovať prácu s digitalizovanými súbormi v ňom. Pritom bude systém vykazovať zhodu s požiadavkami výnosu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 525/2011 Z. z. o štandardoch pre elektronické informačné systémy na správu registratúry na príslušnej úrovni s integráciou na eGov infraštruktúru. Nastaviť obmedzenia vzťahujúce sa na prístupy užívateľov k dôverným verziám úradnej dokumentácie a na jej šírenie, sťahovanie alebo kopírovanie. Vyhotoviť ochranné znaky a prvky na takto digitalizované súbory a aplikovať ich.
Ukazovatele	a) Zabezpečenie poučenia zamestnancov o dôležitosti ochrany utajovaných skutočností obsiahnutých v digitálnych dokumentoch a záznamoch, vrátane dôkladného vysvetlenia spôsobov a postupov, ako zaobchádzať s utajovanými skutočnosťami a zabrániť ich možnému úniku b) Spracovaný materiál s usmerneniami alebo inštrukciami, ktorý je poskytnutý zamestnancom PMÚ SR a slúži im na využívanie jednotlivých nástrojov a možností digitálneho systému pre vedenie registratúry c) Vypracovaný interný plán ochrany utajovaných skutočností v digitálnej dokumentácii v prostredí PMÚ SR

	<p>d) Vytvorený zoznam druhov dokumentácie, ktoré môžu mať dôverný charakter, tieto sú zahrnuté v materiáli a v prípade potreby sú ďalšie druhy dokumentácie priebežne dopĺňané</p> <p>e) Navrhnuté možnosti, ako obmedziť prístupy k dokumentáciám a technologicky nastavené obmedzenia prístupov jednotlivých užívateľov k digitalizovanej dokumentácii a jej ďalšiemu využívaniu</p> <p>f) Vytvorené ochranné znaky a prvky a ich aplikácia na digitálnej dokumentácii</p> <p>g) Navrhnuté ďalšie postupy, ako zaobchádzať s digitálnou dokumentáciou dôvernej povahy a zabrániť úniku informácií v nej obsiahnutých</p>
Termín	31. december 2020
Gestor	podpredseda
Spolugestori	odbor ekonomiky a kancelária úradu, oddelenie informatiky a forenzných činností
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti úloh	Do 30. júna 2021 a potom pravidelne po aktualizácii protikorupčného programu

Cieľ č. 2	Zabraňovať vytváraniu príležitostí na subjektívne rozhodovanie o preskúmanom podnete a vedenom prípade spracovávajúcim zamestnancom
Opatrenie	Zriadiť prioritizačnú komisiu, aby sa vylúčila možnosť utvorenia priestoru pre zamestnanca, ktorý spracováva podnet alebo prípad, na subjektívne zhodnotenie veci a rozhodnutie sa na základe vlastnej úvahy a účelového využitia prioritizačnej politiky v prospech dotknutého subjektu, či už ohľadom zastavenia posudzovania prijatého podnetu alebo vlastného podnetu úradu, resp. zastavenia začatého prešetrovania alebo nezačatia správneho konania vo veci. Prioritizačná komisia vykoná ex ante kontrolu a vyhodnotenie relevantných skutočností a rozhodne o prípadnej deprioritizácii prípadu.

Ukazovatele	<p>a) Vydaný interný riadiaci akt PMÚ SR, ktorým sa zriaďuje prioritizačná komisia, určujú sa jej členovia a stanovujú sa ich úlohy a zodpovednosti</p> <p>b) Vedený spis so záznamami vyhotovenými zo zasadnutí prioritizačnej komisie uskutočnených v príslušnom roku v rozsahu a vo forme určenými interným riadiacim aktom PMÚ SR</p> <p>c) Pravidelne aktualizovaná prioritizačná politika úradu</p>
Termín	31. december 2020
Gestor	podpredseda
Spolugestori	výkonné odbory, odbor legislatívno-právny a zahraničných vzťahov
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti úloh	Do 30. júna 2021 a potom pravidelne po aktualizácii protikorupčného programu

Priorita 2: Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia PMÚ SR

Cieľ	Šíriť kultúru protikorupčného správania a konania zamestnancov na PMÚ SR prostredníctvom efektívneho realizovania aktivít, ktoré zvyšujú povedomie o zásadách protikorupčného správania, o ochrane oznamovateľov podozrení z korupcie, inej protispoločenskej činnosti a neetického správania, a zároveň ktoré plnia úlohu prevencie pred protispoločenskými javmi na PMÚ SR
Opatrenie	Vypracovať a realizovať program, resp. plán, ktorý podporuje zvyšovanie povedomia o protikorupčnom správaní, o pravidlách odmietavého postoja voči darom, pohosteniam a rôznym pôžitkom, o nevyhnutnosti zabráňovať vzniku korupcie, o postupe oznamovania podozrení z korupcie, iného protispoločenského konania a porušovania etických zásad, ako aj o záruke ochrany oznamovateľov

Ukazovatele	<p>a) Vypracovaný ročný plán vzdelávacích aktivít, ktoré sú zamerané na zvyšovanie povedomia v súvislosti s pravidlami protikorupčného správania, protikorupčnou politikou PMÚ SR, na elimináciu príležitostí na vznik korupčného správania a na oboznámenie sa s ochranou oznamovateľov</p> <p>b) Sprístupnené aktuálne informácie pre zamestnancov týkajúce sa postupu nahlasovania podozrení z protikorupčného správania zamestnancov PMÚ SR, či už prostredníctvom webového sídla úradu alebo interných elektronických systémov či platných interných riadiacich aktov</p> <p>c) Min. 1 vzdelávacia aktivita tohto charakteru zorganizovaná v stanovenom termíne</p> <p>d) Aspoň raz za dva roky je každému zamestnancovi umožnené zúčastniť sa na vzdelávacej aktivite zameranej na zvýšenie povedomia o pravidlách protikorupčného správania</p> <p>e) Účasť min. 70 % zo všetkých nadriadených zamestnancov a min. 40 % zo všetkých podriadených zamestnancov na aktivite vzbudzujúcej povedomie o zásadách predchádzania korupcii</p> <p>f) Každému zamestnancovi je poskytnutá možnosť oboznámiť sa s pravidlami protikorupčného správania a požiadať protikorupčného koordinátora o vyriešenie otázok súvisiacich s korupčným správaním a so zabránením vzniku korupcie</p>
Termín	31. december 2020
Gestor	generálna tajomníčka služobného úradu
Spolugestor	protikorupčný koordinátor
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti úloh	Do 30. júna 2021 a potom pravidelne po aktualizácii protikorupčného programu

5. Úlohy protikorupčného koordinátora

Protikorupčný koordinátor má taktiež tieto úlohy:

- a) zverejniť tento RPKP na webovom sídle PMÚ SR do 31. augusta 2019,
- b) vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z RPKP a aktualizovať RPKP každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.